

El Niño drabbar jordbruket

Värsta torkan på 100 år – och häftiga regn

Christine Vaple

Väderfenomenet El Niño orsakar förluster för miljontals dollar för Kubas jordbruk. Det drabbar skörden av sockerrör, tobak, ris, kaffe och grönsaker. Bönder och cigarrälskare oroar sig för de berömda Havannacigarrerna, just när efterfrågan kan öka från USA.

El Niño-Southern Oscillation, ENSO, betecknades som ”mycket kraftig” november 2015 och januari 2016 på en nivå som under de senaste 50 åren bara uppnått 1982-83 och 1997-98. Det ledde förra året till den värsta torkan på hundra år, för att sedan följas av kraftiga regn under vintern, som normalt är torrperiod på Kuba.

Tobaksskörden i fara

Alla grödor har drabbats, men särskilt de ömtåliga tobakspantorna. Regnet har utplånat skörden på flera odlingar och allvarligt skadat andra. I Pinar del Río, där mesta tobak odlas, sliter bönderna i regn och lervälling för att återplantera det som gått förlorat, trots att det är fel årstid.

”Jag har odlat tobak i hela mitt liv och det här är den sämsta skörd jag har varit med om,” sa en odlare. ”Titta bara på fläckarna och rötan på bladen. Kvaliteten är så låg att förtjänsten kommer att bli mycket dålig.”

Hur stora förlusterna inom jordbruket är har ännu inte preciserats, men kan komma att uppgå till hundratals miljoner US\$. Exempelvis har torkan förstört nära 90 000 ton ris under 2015, medan grönsaks- och spannmålsproduktionen sjunkit kraftigt efter för mycket regn de senaste månaderna.

Ingenjör Eduardo Pérez Valdés, chef för avdelningen för klimatpåverkan på jordbruket på Kubas Väderlekstjänst, varnade för den ”stora risk” som vädret innebär under årets första månader.

Han sa att El Niño är som mest oberäkneligt mellan januari och april, då det kan komma väldiga regnmängder som drabbar socker- och tobaksskördarna, och även grönsaks- och potatisodlingarna. Kortsiktigt förutspås mer blötväder för februari och mars.

”Det normala är att det regnar lite någon gång då och då under vinterhalvåret, men nu har det regnat intensivt dag ut och dag in,” enligt Iván Rodríguez, företrädare för den berömda tobakspantagen Alejandro Robaina.

Sockerskörden tyngd av regn

Under januari har sockerhuggarna fått slita hårt i lervällingen för att skörda sockerrör med låg avkastning, då regn och värme vid fel årstider grusat förhoppningarna om att nå upp till förra årets resultat. Sockerskörden pågår från slutet av november till slutet av april, och högsta avkastningen brukar uppnås januari-april.

På grund av den allvarliga torkan förra året hade sockerbolaget AZCUBA redan skrivit ned förväntningarna, men hoppades ändå nå upp till 1,9 miljoner ton som 2014-2015. Nu ser det inte ut som att ens detta ska kunna uppnås. Från olika delar av landet rapporterades om översvämmade odlingar, stängda sockerbruk och lägre sockerhalt i de sockerrör som kommit in till bruken.

”Regn och fuktighet i januari tvingade fram driftstopp i fem sockerbruk, och tre andra fick lov att skjuta upp det,” rapporterade Vanguardia, länsstidningen i Villa Claras, med största sockerarealen.

Socker var länge Kubas viktigaste industri- och exportvara, och 1991 uppnåddes en rekordskörd på 8 miljoner ton, men numera ligger sockret på åttonde plats på exportlistan, efter bl.a. turism, tobak, nickel och läkemedel.

Källor: Vanguardia, Reuters, 160204

**Inte bara jordbruket drabbas av regnen
Väldiga översvämningar också i Havanna**

Foto José Jasan Nièves